

Årsmelding

2020 og 2021

SLEKT OG DATA

Slektsforskning gir kunnskap om egen historie,
styrker identitetsfølelsen og hjelper oss å forstå
fortiden, utfordre samtiden og påvirke fremtiden.

Organisasjonsstruktur

11 396 MEDLEMMER

18 DISTRIKTSLAG MED EGNE STYRER
49 lokale lag og grupper

Lokale koordinatorene i distriktslagene:

Gravminner

Kilderegistrering

DNA

LANDSMØTET
Valgkomite & kontrollkomite

STYRET
Arbeidsutvalg (AU)

Utvalg

IT-utvalg

Gravminner

Prosjekter

Nye Gravminner

Nye kildeportal

ADMINISTRASJONEN

Leders oppsummering

Tilgjengeliggjøring og tilstedeværelse.

Slekt og Data er en viktig bidragsyter i formidling av person- og slektshistorier. Arbeidet anerkjennes blant annet ved at vi også i denne perioden har mottatt driftstilskudd fra kulturrådet.

De siste to årene har vært sterkt preget av covid-19, men der hvor store deler av samfunnet har måtte stoppet opp, har Slekt og Data bidratt med tilgjengeliggjøring og tilstedeværelse, om enn i litt andre former enn vi pleier. Gode eksempler på dette er webinarne våre med høy kvalitet og godt faglig innhold. I tillegg ønsker jeg å fremheve våre lags gjennomføring av digitale arrangementer som slektsforskerdag, medlemsmøter, årsmøter og mer. Her har det blitt vist stor tilpasningsdyktighet i en annerledes hverdag. Også tillitsvalgtkonferansen ble gjennomført digitalt med stor suksess, siden det muliggjorde høy deltakelse blant tillitsvalgte.

I denne landsmøteperioden har styret jobbet aktivt med å realisere Slektsforum i ny versjon, og med videreutvikling av Gravminner. I tillegg har frivillige over hele landet bidradd med en uvurderlig dugnadsjobb på de samme områdene. Det har resultert i at 3,2 millioner graver er registrert og gjort tilgjengelige for allmennheten. Og det gjør at 24 000 brukere av Slektsforum kan søke i 132 791 ulike emner for å få hjelp. Det er fantastisk. Vi har også etablert en ny organisasjonsform for Gravminne-arbeidet, slik at vi sikrer god og effektiv drift videre.

Slektsforskning er i en rivende utvikling i takt med digitaliseringen i samfunnet ellers. Arkivverket står i sin største digitale transformasjon noensinne, noe som vil få stor betydning for slektsforskere. Regjeringen fremhever også viktigheten av brukervennlige teknologiske løsninger og samarbeid på tvers. I forlengelsen av dette ligger det en rekke spennende

muligheter for Slekt og Data for utvikling av nye, mindre tjenester ved bruk av åpne, offentlige data i kombinasjon med egne tjenester. Derfor har styret satt i gang prosjektet Kildeportal – fra vugge til grav. Prosjektet skal samle og tilgjengeliggjøre kilder vi selv har samlet, og samtidig se på muligheter for å koble oss opp mot kilder andre steder. Den nye kildeportalen blir Slekt og Datas hovedprosjekt i 2022 og 2023.

I 2021 fikk vår effektive administrasjon en naturlig utskiftning da vår dyktige kommunikasjonsrådgiver Ida B. Hundvebakke og generalsekretær Anne Schiøtz valgte å gå videre til nye stillinger utenfor organisasjonen. Inn kom Knut Sørhusbakken som innholdsansvarlig, og Lina Bjelland Myrvoll som vår nye generalsekretær. De har videreført det gode arbeidet med høy kvalitet og utførelse.

Slekt og Data blir både sett og hørt gjennom vårt arbeid for å fremme slektsforskning og slektshistorienes betydning for vår identitet og kulturarv. Gjennom deltakelse både i høringsuttalelser nasjonalt og aktiviteter som våre distriktslag og lokalgrupper står for, har vi opparbeidet oss et godt omdømme. Vi setter pris på vårt nære og gode samarbeid med Arkivverket, Kulturvernforbundet og deres medlemsorganisasjoner. I samarbeid og dialog kommer vi lenger i det viktige arbeidet med å gjøre slektsforskning enklere, og ikke minst med å bidra til å samle, bevare og tilgjengeliggjøre historien og kulturarven vår.

Heidi Ringrød
LEDER I SLEKT OG DATA

Om Slekt og Data

Slekt og Data er Norges største frivillige organisasjon for alle som er interessert i person- og slektshistorie.

Formål

Organisasjonens formål er å skape møteplasser og tjenester for alle som er interessert i person- og slektshistorie og gjennom dette tilrettelegge for at disse historiene blir funnet, bevart og formidlet. Vi skal fremme slektsforskning og skape forståelse for den verdien slektshistorie har for vår identitet og kulturarv.

Aktivitet

Slekt og Data har et effektivt organisasjonsapparat med stor aktivitet og driver utstrakt kurs- og opplæringsarbeid. I tillegg bidrar våre frivillige med en betydelig dugnadsinnsats for å avlaste arkivene med både publikumsveiledning og digitalisering av kilder som ellers ikke ville blitt tilgjengeliggjort for et bredt publikum.

Organisering

Organisasjonen ble stiftet 12. januar 1990. Slekt og Data er en frivillig organisasjon med landsdekkende virksomhet, og har per 31.12.2021 18 distriktslag, 49 lokale lag og grupper og 12 978 medlemmer, hvorav 11 396 er betalende medlemmer.

Slekt og Data er organisert med distriktslag med egne valgte styrer, samt lokale lag og grupper direkte tilknyttet distriktslagene. Styret i Slekt og Data velges på landsmøtet annet hvert år. Styrevervet er ulønnet.

Tillitsvalgte

Slekt og Data har 320 tillitsvalgte fordelt på cirka 560 ulike roller. Årlig legger disse, samt andre frivillige, ned dugnadstimer tilsvarende cirka 25 årsverk for å tilrettelegge for medlemsaktiviteter, publikumsveiledning og skanning og

transkribering av kilder. Vi har da beregnet at et årsverk er 1 695 timer.

Sekretariat

Organisasjonen hadde per 31.12.2021 et sekretariat bemannet med generalsekretær og redaksjonsleder/innholdsansvarlig, begge i 100 prosent stilling. Sekretariatet holder til i Kulturvernets Hus i Oslo sentrum og er samlokalisert med flere andre kulturvernorganisasjoner.

Finansiering

Slekt og Data finansieres gjennom en årlig medlemskontingent, hvorav 25 prosent blir overført til distriktslagene. Medlemskontingenten for ordinært medlemskap var 550 kroner både i 2020 og 2021. Husstandsmedlemskap koster 350 kroner, mens ungdomsmedlemskap for medlemmer under 30 år, koster 300 kr. Organisasjonen mottok 200 000 kr i statsstøtte i 2020 og 205 000 kr i 2021, samt momskompensasjon og prosjektstøtte.

Økende medlemsantall

I 2021 rundet vi for første gang 12 000 medlemmer, hvis vi regner med gratismedlemmene våre. Vi mister 1100-1200 medlemmer hvert år og har fått 1600-1800 nye medlemmer hvert år. Hovedtyngden av innmeldinger skjer i vinterhalvåret, i perioden fra oktober til april. Gjennomsnittlig medlemstid er for dagens medlemmer 9 år.

Medlemmene varierer i alder fra under 20 til nærmere 100 år. Gjennomsnittsmedlemmet er 68 år. 38 prosent av medlemmene våre er kvinner.

Slektsforskning er en viktig del av vår kulturarv

Slekt og Data bidrar til å bringe kunnskapen om vår fortid videre til nye generasjoner.

Derfor er slektsforskning viktig

Slektsforskning er en viktig del av vår kulturarv. Uten slekts- og personhistoriene risikerer vi at viktig samfunnshistorie går tapt.

Kunnskap om egen kultur gir trygghet og gode forutsetninger for å møte påvirkning utenfra på en raus og konstruktiv måte. Slektsforskning gjør historien relevant for den enkelte og bidrar til folkeopplysning og dannelse.

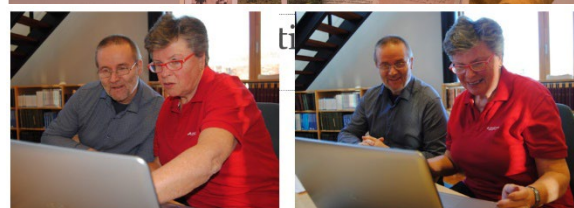
Slekt og Data er til hjelp for de som ønsker å finne svaret på de grunnleggende spørsmålene: hvem er jeg, og hvor kommer jeg fra. Kjennskap til egne røtter styrker identitetsfølelsen og gir samfunnsmessig tilhørighet.

Vår samfunnsnytte

Våre medlemmer bevarer, dokumenterer og formidler slekts- og personhistorier. På den måten bidrar organisasjonen til å bringe kunnskapen om vår fortid videre til nye generasjoner.

Medlemmene våre avlaster også de statlige arkivene med veiledning. De skanner og transkriberer kilder, og sørger for at person- og familiehistorier ikke går tapt.

Sammen med de andre frivillige kulturvernorganisasjonene utgjør vi en helhet som til sammen tar vare på kulturarven vår – både den immaterielle kulturarven og de fysiske kulturminnene.

Landsmøte 2020 på Lillehammer

Et landsmøte under koronaepidemien

Landsmøtet 2020

Organisasjonens 20. landsmøte ble avholdt 10. oktober 2020 på Scandic Lillehammer Hotel i Lillehammer. I 2020 var Slekt og Data 30 år og alt var klart for stor markering i forbindelse med landsmøtet i april. Tidligere statssekretær Knut Aastad Bråten i Kulturdepartementet hadde takket ja til å åpne møtet og riksantikvar Inga Bolstad skulle holde hovedforedraget. Slik gikk det ikke. For å ivareta alle krav til smittevern ble landsmøtet i stedet flyttet til oktober, det ble kraftig nedskalert og gjennomført med kun noen få fysisk til stede, mens resten deltok digitalt.

Mange distriktslag valgte å sende færre delegater som hadde med seg fullmakter. 3 distriktslag valgte helt og holdent å delta via Teams. I alt var det 31 delegater til stede, med til sammen 74 stemmer, fordelt på 17 distriktslag. På landsmøtet ble **Heidi Ringsrød** (Hedmark) enstemmig valgt som styreleder etter Morten Thorvaldsen, som takket nei til gjenvalg.

Valgkomité fra 10. oktober 2020

- Gunn Gjervoldstad, Vest-Agder, (leder)
- Øyvind S. Larsen
- Morten Thorvaldsen, Vestfold
- Thor Håkon Nordahl, Haugaland

Vara:

Hilde Wedde, Buskerud
Frøydis Betten, Nord

Kontrollkomité fra 10. Oktober 2020

- Bernt Bull, leder
- Tone Moseid

Vara:

Cathrine Apelseth-Aanonsen
Ivar Jensås

Æres- og hedersprisvinnere

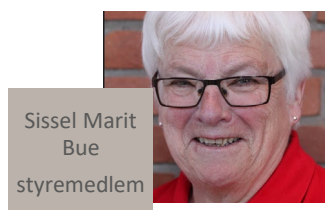
Ærespris til Morten Thorvaldsen

Tidligere leder i Slekt og Data, Morten Thorvaldsen, fikk på landsmøtet i 2020, den aller første æresprisen som deles ut av Slekt og Data. Hovedbegrunnelsen er hans innsats i to perioder som leder for styret, men også for hans viktige innsats innen digitaliseringsarbeid, i form av utrulling av Office365, og som drivkraft i styret for å få fornyet de digitale plattformene. I begrunnelsen ble det også poengtert viktigheten av hans arbeid med Arkivverkets digitaliseringsstrategi, der han har vært et aktivt medlem i digitaliseringsutvalget.

I tillegg ble det i 2020 delt ut hederspris til følgende personer:

Rolf Dahl - Vestfold
Britt Iren P. Neergård - Møre og Romsdal
Målfrid Aalberg - Sør-Trøndelag
Svein Tore Andersen - Buskerud
Jakob Eitrheim – Salten (utdelt på Gravminnesamling 2. oktober 2021)

Styret og administrasjonen

Styrets sammensetning fra 10.10.2020

- Heidi Ringsrød, Hedmark (leder)
- Viggo Eide, Salten (nestleder)
- Sissel Marit Bue, Oslo/Akershus
- Per-Ove Uthaug, Hordaland (økonomiansvarlig)
- Frode Dyrdal, Rogaland
- Brit Hauge, Vest-Agder

Varamedlemmer:

Jonny Lyngstad, Møre og Romsdal
Bente Nordhagen, Nord
Margaret Skogland, Haugaland

Styret og administrasjonen styrer etter strategi- og tiltaksplanen vedtatt på landsmøtet 2018.

Arbeidsutvalg

Arbeidsutvalget (AU) består av styreleder, nestleder og økonomiansvarlig. Sammen med generalsekretær tar AU fortløpende mindre beslutninger, samt forbereder saker til hele styret.

Styrets virksomhet

I 2020 ble det avholdt seks styremøter og behandlet 61 saker. I 2021 ble det avholdt åtte styremøter, og det ble behandlet 75 saker. Alle referat er tilgjengelige for alle tillitsvalgte i Office 365. De viktigste sakene er kommentert i årsmeldingen. Fire møter ble holdt med oppmøte, og 4 møter var digitale.

Administrasjonen

Frem til 30.07.2021:

Anne Schiøtz, generalsekretær (100 %)

Fra 01.09.2021:

Lina Bjelland Myrvoll, generalsekretær (100 %)

Frem til 31.03.2021:

Ida B. A. Hundvebakke, kommunikasjonsrådgiver (100 %)

Fra 15.03.2021:

Knut Sørhusbakken, redaksjonsleder og innholdsansvarlig (100%)

Distrikts- og lokallag

Landsdekkende organisasjon basert på dugnad og frivillig arbeid.

Halfdan Mørland

Hilde Wedde

Tore Erland

Heidi Ringsrød

Tore Mehl

Jonny Lyngstad

Laila Lanes

Per Herstad

Trond Gangnes

Sigbjørn Elvebakk

Oddvar Lilleaas

Mona Irene Englien

Kjell Loen

Harry Figenschau

Eva Erntsen

Per Inge Valebrøkk

John Ludvigsen

Morten Edvardsen

Distriktsledere 2021: Aust-Agder, Buskerud, Haugaland, Hedmark, Hordaland, Møre og Romsdal, Nord, Nord-Trøndelag, Oppland, Oslo/Akershus, Rogaland, Salten, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag, Telemark, Vest-Agder, Vestfold og Østfold.

Slekt og Datas distrikts- og lokallag

I alt har vi 18 distriktslag og 49 lokale lag og grupper. Slekt og Data Oslo/Akershus er det største distriktslaget med flest medlemmer, etterfulgt av Sør-Trøndelag og Vestfold. Møre og Romsdal har flest lokale lag og grupper.

I løpet av 2020 og 2021 har vi fått 2 nye lokallag:

Slekt og Data Solør (Hedmark)

Slekt og Data Ytre Namdal (Nord Trøndelag)

Utenlandske medlemmer

Per 31.12.21 har vi 172 utenlandske medlemskap, hovedsakelig fra USA, Sverige og Danmark.

Bildene: Populære kurs, møter og foredrag, her i Vestfold, Møre og Romsdal og Haugaland.

Distriktslag (18):	Lokale lag og grupper (55)
Slekt og Data Aust-Agder 328 medlemmer	Grimstad, Lillesand
Slekt og Data Buskerud: 680 medlemmer	Drammen, Kongsberg, Hallingdal
Slekt og Data Haugaland: 309 medlemmer	Sunnhordaland
Slekt og Data Hedmark: 403 medlemmer	Trysil, Stange, Ringsaker, Solør
Slekt og Data Hordaland: 735 medlemmer	
Slekt og Data Møre og Romsdal: 664 medlemmer	Aukra, Indre Nordmøre, Kristiansund, Molde, Rauma, Smøla, Sunndal, Sykkylven, Ørskog/Vestnes, Ålesund, Søre Sunnmøre
Slekt og Data Nord: 535 medlemmer	Midt-Troms, Tromsø, Sør-Varanger
Slekt og Data Nord-Trøndelag: 315 medlemmer	Levanger, Namsos, Steinkjer, Stjørdal, Ytre Namdal
Slekt og Data Oppland: 348 medlemmer	
Slekt og Data Oslo/Akershus: 2781 medlemmer	Øvre Romerike, Follo, Frogn, Aurskog/Høland
Slekt og Data Rogaland: 620 medlemmer	Egersund
Slekt og Data Salten: 652 medlemmer	
Slekt og Data Sogn og Fjordane: 185 medlemmer	Florø
Slekt og Data Sør-Trøndelag: 848 medlemmer	Austrått, Gauldal, Nea, Orkdal, Røros, Sør-Fosen, Trollheimen, Oppdal
Slekt og Data Telemark: 312 medlemmer	
Slekt og Data Vest-Agder 285 medlemmer	
Slekt og Data Vestfold: 742 medlemmer	Sande, Sandefjord, Larvik, Tønsberg, Re
Slekt og Data Østfold: 632 medlemmer	Mysen

Viktige lokale møteplasser

Det er distrikts- og lokallagene som står for aktiviteten rundt om i landet.

Lokal forankring

Alle medlemmer er tilknyttet et valgfritt distriktslag. Det er distriktslagene og de lokale lagene og gruppene som står for aktivitetene i organisasjonen, gjerne i samarbeid med andre lokale foreninger og institusjoner.

Månedlige møter

De aller fleste lagene arrangerer månedlige møter. Mange møter innledes gjerne med et foredrag, hvor du kan lære mer om alt fra skifter til sjømannsruller til DNA. Møtene etterfølges av god tid til å drøfte en slektsnøtt eller to over en kopp kaffe.

Kurs

Lagene arrangerer jevnlig kurs. Dette er blant annet nybegynner- og viderekomende kurs i slektsforskning, kurs i tyding av gotisk skrift, DNA eller kurs i hvordan man lager slektsbøker.

Slektshjelp

Mange lag tilbyr slektshjelp på flere bibliotek, arkiv og kulturhus rundt om i landet. Dette er åpne møteplasser hvor man kan komme for å få hjelp av erfarne slektsforskere i organisasjonen.

Ole og Thorun Merete Huuse: store smil i september 2021, da kirkebokverkstedet i SD Oslo/Akershus endelig var i gang igjen.

Slektsforskerdagen

Slektsforskerdagen er et årlig, åpent arrangement i regi av Slekt og Data, som hvert år trekker flere hundre personer **siste lørdag i oktober**. Dagen markeres med en rekke gratis kurs, utstillinger og ulike foredrag om slektsforskning. Slektsforskerdagen, både i 2020 og 2021, foregikk i en periode der covid-smitten var lav, og det var lov til å ha arrangementer. Det var derfor en del distrikts- og lokallag som arrangerte Slektsforskerdagen som vanlig, og en del som arrangerte digitale tilbud denne dagen.

Temagrupper

Over hele landet har vi temagrupper hvor man for eksempel gjennomgår slektsprogram. Noen lag har også egne grupper for DNA. Dette er møter der medlemmer kan komme og dele erfaringer med andre. De ulike gruppene møtes gjerne en gang i måneden for en faglig oppdatering og hyggelig prat.

Kilderegistering

Flere distriktslag og lokale lag og grupper har også jevnlig møter hvor de driver dugnadsarbeid. Det kan være transkribering av kirkebøker eller digitalisering (skanning og avfotografering) av ulike kilder.

Aktiviteter under en koronapandemi

Da koronapandemien slo til i 2020 og smittesituasjonen gjorde at vi ikke kunne møtes til kurs og samlinger, forsvant en del av grunnlaget for at lagene kunne gjennomføre aktivitetene sine. Det var i lange perioder stengt på alle samlingslokaler, inkludert arkivene, og det var ikke lov til å samle større grupper av mennesker. Dette førte til lavere aktivitetsnivå i 2020/21, enn normalt. Flere distriktslag satte opp digitale kurs og medlemsmøter, og de arrangerte digitale årsmøter. I distriktslagenes egne årsmeldinger får man en detaljert oversikt over aktiviteten lokalt.

Ledersamlingen

Viktig møteplass for kunnskapsdeling og forankring av strategiske valg.

Ledersamlingen i 2021: Øverst fra venstre: Trond Gangnes, Tore Mehl, Brit Hauge, Viggo Eide, Hilde Wedde, Jonny Lyngstad, Harry Figenschau, Morten Edvardsen, Tore Erland, Gunn Gjervoldstad, Oddvar Lilleaas, Sigbjørn Elvebakken, Frode Dyrdal, Sissel Marit Bue, Tor Ålbu, John Ludvigsen. Helge Sølvberg, Svein Erik Langseth, Per Herstad. Foran fra venstre: Heidi Ringsrød, Laila Lanes, Bente Nordhagen, Anne- Kathrine Henriksen, Lina Bjelland Myrvoll.

Ledersamling

Ledersamlingen er organisasjonens årlige møteplass for alle distriktsledere og styret. Samlingen går over to dager om høsten på Gardermoen. Den er en viktig møteplass for kunnskapsdeling, drøftelser og forankring av strategiske valg for organisasjonen videre.

Samlingen i 2020 var digital på grunn av koronaepidemien, og varte kun i 2 timer. Hovedfokus var strategier fremover og status for prosjektene våre. I tillegg var det viktig å sette en fot i bakken og dele erfaringer rundt hvordan

vi som frivillig organisasjon håndterer koronasituasjonen. På ledersamlingen i 2021 kunne vi endelig samles ansikt til ansikt igjen. Samlingens hovedtema var forberedelser til landsmøtet i 2022 med gjennomgang av saker og opplæring i valgkomitéarbeid. Historiker ved Norsk senter for krigsseilerhistorie/ Krigsseilerregisteret, Simen Zernichow holdt foredrag om krigsseiler-registeret, og daglig leder i Norsk fyrhistorisk forening, Elisabeth Carrera, holdt foredraget «Regional fyrhistorie - vår kollektive kunnskap». Begge foredragene ble holdt digitalt.

Tillitsvalgtkonferansen er en anledning til å få faglig påfyll og inspirasjon.

Faglig påfyll

Tillitsvalgtekferansen for 2020 ble holdt i april, og var et digitalt møte på grunn av smittesituasjonen under koronapandemien.

Normalt arrangeres tillitsvalgtkonferansen fra lørdag til søndag, men siden møtet denne gangen var digitalt, ble det redusert til 2,5 timer. Temaer som ble tatt opp, var status for ulike prosjekter,

Vi fikk også digitalt besøk av riksarkivar Inga Bolstad (bildet), som fortalte om Arkivverkets planer fremover med foredraget *Hvor er Arkivverket om 3-5 år.*

Bilde: Inga Bolstad

Andre samlinger og representasjon

Påfyll av kunnskap og kunnskapsdeling.

Gravminnekoordinatorsamling 2020

I april 2020 skulle vi ha gjennomført en fagsamling for gravminne-koordinatorene i distriktslagene våre. Dette ble avlyst på grunn av Covid-19, og erstattet med flere digitale møter i løpet av høsten 2020.

sammen med gravminnekoordinatorene våre. I 2020 ble den nye Gravminner lansert. På samlingen fokuserte vi på opplæring i den nye tjenesten, gjennomgang av forbedringspunkter for videre drift av Gravminner, samt innspill til en endret arbeidsstruktur for gravminnearbeidet for fremtiden.

Slektsboksamling 2020

I september 2020 var smittesituasjonen slik at vi kunne gjennomføre en planlagt fysisk samling. Dette var en fagsamling for å lære opp flere kursholdere i hvordan lage slektsbøker. Et tema som er svært populært blant våre medlemmer og ikke minst viktig for å kunne dokumentere historien i etterkant på en måte som også yngre generasjoner synes er spennende.

Generalsekretæren og styreleder på tur

Slekt og Data har en liten administrasjon, men har som mål å besøke distriktslag og samarbeidspartnere, og representere Slekt og Data der det er mulig. Grunnet korona var ikke generalsekretæren på besøk i distriktslagene i 2020 og 2021.

Gravminnesamling 2021

2. og 3. oktober 2021 kunne vi endelig samles og feire den nylanserte databasen Gravminner,

I august 2021 deltok Slekt og Datas styreleder, Heidi Ringsrød, på slektsforskerkurs i Vadsø, et samarbeid med Norske Kveners Forbund under Kvenfestivalen.

Styrets og administrasjonens arbeid i perioden

Slekt og Datas strategiplan er godt fulgt opp i løpet av 2020 og 2021.

Strategiplanens hovedmål

Medlemsutvikling	Mål: Slekt og Data utvikler gode tjenester og aktiviteter til våre medlemmer, slik at vi forblir en attraktiv organisasjon som tiltrekker oss nye og beholder eksisterende medlemmer.
Synliggjøring	Mål: Slekt og Data er synlig og godt gjenkjennelig i det offentlige rom. Vi skaper forståelse for og styrker interessen for den verdien slektshistorie har for vår identitet og kulturarv.
Organisasjonsutvikling	Mål: Slekt og Data videreutvikler og tilpasser organisasjonen slik at vi fremstår som inkluderende, synlige og profesjonelle.

Bærekraft

Gjennom frivillige arbeid - og crowdsourcing - samler, tilgjengeliggjør og tilrettelegger vi for at kunnskap når frem til allmennheten. Vi belaster ikke, vi tilgjengeliggjør for andre på

en bærekraftig måte. Arbeidet vårt baserer seg på gjenbruk av informasjon, men sammenstilt og tilgjengeliggjort på nye måter.

På sidene som følger vises en oversikt over hva styret og administrasjonen har jobbet med.

Gravminnebasen

En uunnværlig kilde for slektsforskere og en viktig dokumentasjon av vår historie.

Om Gravminnebasen

Gravminnebasen er en tjeneste Slekt og Data tilbyr for å gjøre slektsforskning enklere for egne medlemmer - og alle andre som leter etter sine forfedre.

Ved utgangen av 2021 hadde basen cirka 3,2 millioner registrerte gravminner hvorav 2,5 millioner gravminner med bilder. Siden basen ble opprettet 25. august 2005, har det så langt vært registrert 163 023 725 søk.

Gravminnebasen kan hjelpe deg å finne:

- Gravstedet til avdøde slektninger.
- Fødsels- og dødsdato til avdøde slektninger.
- Oversikt over gravlagte på ulike gravplasser.
- Bilder av gravminner og gravsteiner.

Gravminner er viktige kulturminner

Gravminneprosjektets målsetning er å fotografere alle gravminner på norske

gravplasser, registrere personopplysninger fra disse og gjennom dette bevare, dokumentere og formidle denne delen av vår historie.

Enormt dugnadsprosjekt

Gravminnebasen er et enormt dugnadsprosjekt. Bak basen ligger tusenvis av timer med frivillig arbeid. Slekt og Data har et godt samarbeid med kirkeverger over store deler av landet.

Gravminner er under kontinuerlig arbeid. Hvert distriktslag har egne gravminneledere som organiserer registreringen i sitt distrikt. Initiativtaker og prosjektleder er Renathe Wågenes.

Rettigheter og databasevern

Gravminnebasen er vernet av databasevernet (sui generis). Dette gir Slekt og Data enerett til å råde over hele eller vesentlige deler av databasens innhold ved uttrekk fra eller gjenbruk av databasen, jf. åndsverkslovens § 24 og

Europaparlaments- og rådssdirektiv 96/9/EF av 11. mars 1996 om rettslig vern av databaser. De enkelte poster i Gravminnebasen er ikke vernet av opphavsretten. Den enkelte kan fritt hente ut opplysninger til eget privat bruk.

Lansering av nye Gravminner

I august 2020 ble Gravminner lansert i helt ny drakt og med nye og viktige funksjonaliteter.

Gravminneprosjektet ble startet i 2004 og nettsiden har ikke blitt endret siden den gangen. Etter hvert ble programvaren utdatert, og det har vært helt nødvendig å oppgradere løsningen for å kunne beholde alle de verdifulle dataene som ligger der.

Nye Gravminne har fått et visuelt løft, tilfredsstillende alle krav til universell utforming og er tilpasset alle plattformer. Ikke minst er det nå blitt mye enklere for alle å bidra med økt innhold i basen. Fornyelsen er viktig for å sikre og bevare innholdet som har stor samfunnsnytte og betydning. I tillegg gir det bedre søk og legger til rette for flere automatiserte prosesser som gjør at nytt innhold kan publiseres enklere og raskere.

Nytt er også et register over gravplasser. Mange har savnet en oversikt over gravplasser i databasen. Det er nå lagt til rette for en dugnad, hvor publikum kan registrere kirkegårder over hele landet og legge inn bilder av disse. Det er også laget en kartvisning som gjør det enkelt å finne ut hvor kirkegården er plassert i verden. Ved utgangen av 2021 inneholdt Gravminner 2559 gravplasser.

Arbeidet med nye Gravminner er gjort av en arbeidsgruppe bestående av Morten Thorvaldsen, Jan Fredrik Sagdahl, John Ludvigsen, Renathe Wågenes og Anne Schiøtz.

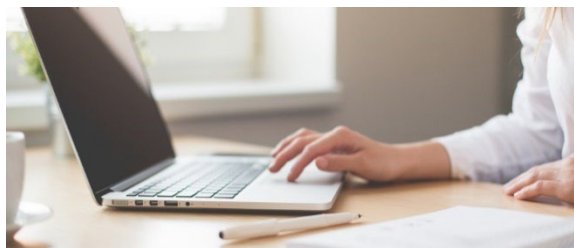
Det viktige prosjektet er finansiert av Slekt og Datas egne oppsparte midler, og med til sammen 435 000 kroner i støtte fra Kulturrådet.

Slektsforum

Styret har i perioden også vært opptatt av å fornye og oppgradere Slektsforum.

Slektsforum startet i 2004 som DIS-Norges digitale tilbud for etterlysninger, hjelp og svar på store og små slektsgåter. Forumet var meget populært i mange år, men andre alternativer, spesielt facebook-grupper, reduserte bruken av vårt forum. Dessuten ble programmet vi kjørte forumet på, etter hvert litt gammeldags. I slutten av januar 2021 relanserte Slekt og Data derfor et nytt Slektsforum med bedre layout og mange nye finesser for brukerne. Resultatet ble en umiddelbar økning av aktiviteten.

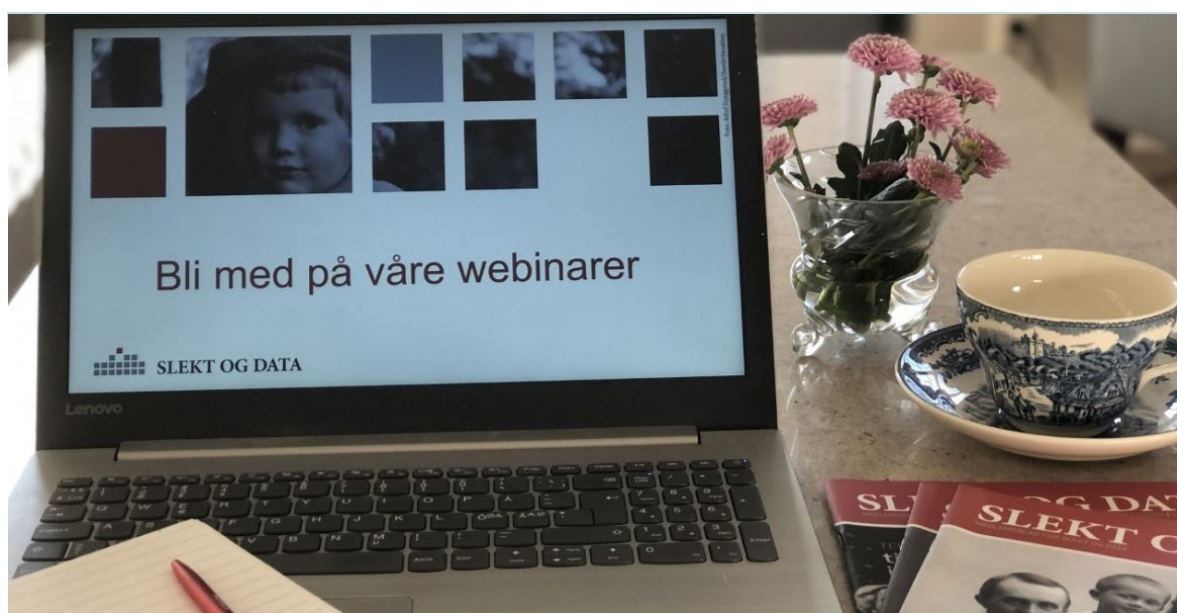
En egen gruppe med blant annet John Ludvigsen, Morten Thorvaldsen og Viggo Eide har arbeidet med fornyingen, som er en del av den generelle oppdateringen av organisasjonens modernisering av IT-arkitektur og servere.

Satsing på digital tilstedeværelse

Vi gjør slektsforskning enklere, også under en pandemi

Da koronapandemien slo til og smittesituasjonen gjorde at vi ikke kunne møtes til kurs og samlinger, forsvant en del av grunnlaget for at vi kunne gjøre slektsforskning enklere for medlemmene våre. Det gjorde at Slekt og Data var i gang med webinarer allerede uken etter nedstengingen.

En digital organisasjon

Hele Slekt og Data gikk over på Office365 for 3-4 år siden og alle tillitsvalgte har egne rolleposter og tilgang til Teams. I denne landsmøteperioden har vi jobbet med å få hele organisasjonen til å bruke Teams. Først måtte de tillitsvalgte selv lære dette, og videre måtte vi få med medlemmene. Dette er tidkrevende, og vi er ikke i mål. Men i løpet av perioden startet flere lag å teste ut digitale medlemsmøter og vi så at stadig flere arrangerte digitalt, med gode tilbakemeldinger. Digitale møter vil være et godt medlemstilbud, i tillegg til fysiske møter, også etter Covid-19.

Økt frekvens av nyhetsbrev

2020 og 2021 ble to annerledesår for Slekt og Data, som for alle andre. Det var viktig at medlemmene følte seg ivaretatt til tross for nedstenging. Nå hadde veldig mange plutselig veldig mye ekstra tid, og mange hadde lyst til å bruke tid på slektsforskning. Slektsforskning tar tid og krever kunnskap. Slekt og Data fordoblet derfor publiseringen av nyhetsbrev i perioden, samtidig som utgivelsen av medlemsblader gikk som planlagt. Begge med konkret, matnyttig kunnskapsdeling som bærende konsept.

Populære webinarer

En annen følge av at de fleste aktiviteter i lagene ble avlyst etter 12. mars 2020, var at Slekt og Data raskt konverterte og kom i gang med faglige webinarer. Første webinar var i gang allerede 17. mars, og i de neste 20 månedene ble det holdt 65 webinarer av dyktige fagpersoner innen ulike slektsfaglige temaer. Webinarene er i 2020/21 blitt sett cirka 30 000 ganger.

Få hjelp med slektsforskningen din

24. mars 2020 opprettet Slekt og Data en facebookgruppe, der medlemmer kunne utveksle kunnskap og hjelpe hverandre med små og store slektsgåter. Tjenesten ble opprettet for at medlemmene fremdeles skulle

kunne stille spørsmål og få direkte hjelp til slektsforskningen sin, selv om de ikke kunne komme på slektskafé eller andre arrangementer.

Folketellingen 1920

Arkivene har holdt stengt i store deler av 2020 og 2021. Likevel bidro mange av våre medlemmer som frivillige med å transkribere folketellingen 1920. Folketellingen ble offentliggjort av Digitalarkivet 1. desember 2020

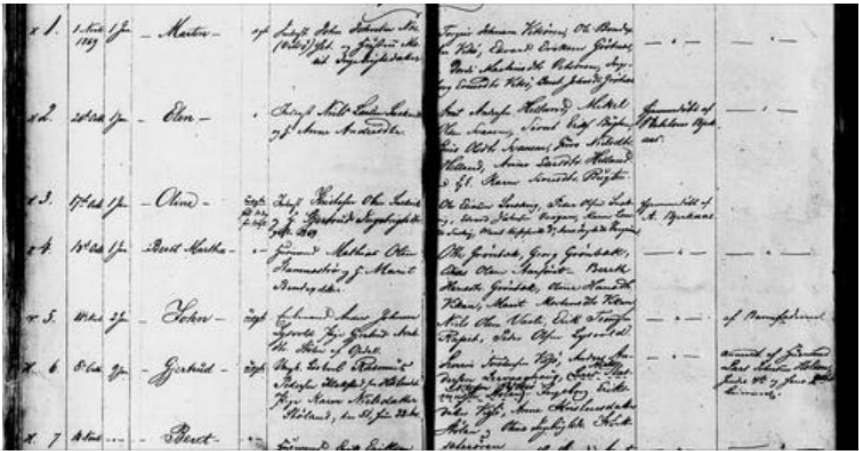
De siste to årene har gitt oss nyttig kunnskap som vi kan ta med videre for å skape gode tjenester i årene som kommer.

Liss Høge Wilse har delt en lenke.

1. februar kl. 14:00 · 🌐

Trenger litt hjelp til å tolke teksten på nr. 1 Martin. Kan noen tyde hele linjen?

MEDIA.DIGITALARKIVET.NO ✓

Kirkebøker: SAT, Ministerialprotokoller, klokkerbøker og fødselsregistre - Sør-Trøndelag, SAT/A-1456/630/L0495 Ministerialbok nr. 630A08, 1868-1878, s. 20

Utdrag fra facebookforumet «Få hjelp med slektsforskningen din», som ble opprettet da all møteaktivitet ble lagt ned vinteren 2020.

Videreutvikling av nettsiden

Hundrevis av artikler etter emner og stikkord.

Innholdsrik nettside

På nettsiden vår finner medlemmene nyhetsstoff, kilder og andre relevante slektsverktøy. I tillegg har alle distriktslag egne sider med aktuell informasjon for sitt distrikt som bedre synliggjør det store tilbudet som finnes rundt om i landet.

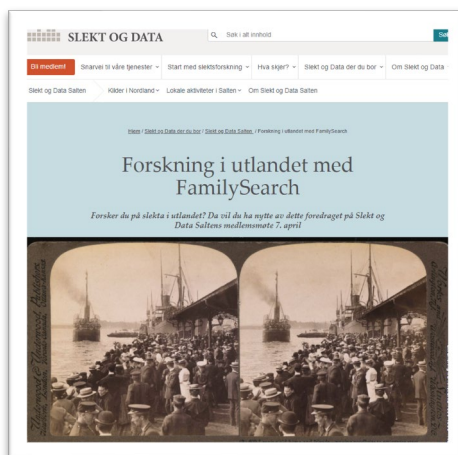
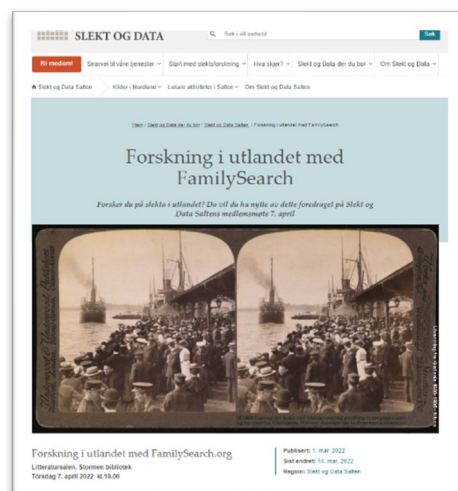
Hundrevis av fagartikler etter emner

Nettsidene er i løpet av de siste to årene fått ytterligere 10-talls spennende fagartikler som hjelper medlemmene å finne sine forfedre i kjent og ukjent arkivmateriale.

Nettsiden har en egen medlemstilgang som gjør at vi kan styre fagstoffet slik at medlemmer får tilgang til alt, mens ikke-medlemmer kun får tilgang til deler av innholdet.

Oppgradering av nettsiden

I 2021 gjennomførte vi en større oppgradering av publiseringsløsningen for nettsidene, fra Drupal 8 til Drupal 9. Slekt og Data har en drifts- og supportavtale for nettsidene med CoreTrek som sikrer forsvarlig drift og vedlikehold av slektogdata.no.

Medlemsbladet Slekt og Data

Populært blad med spennende temaer.

Medlemsbladet Slekt og Data

Medlemsbladet utgis fire ganger i året. Redaksjonsleder og journalist er Knut Sørhusbakken og redaktør er generalsekretær.

Bladet skal gi medlemmene kunnskap og inspirasjon. Det er særlig vektlagt at artiklene skal vise til relevante kilder som hjelp for leserne. Hvert blad har et eget tema. Det prioriteres å finne innhold både fra egne medlemmer og universitets- og arkivmiljø som til sammen gir en god helhetlig inngang til stoffet.

Temaer for perioden har vært:

Min slektsgåte, Kilder du ikke visste om, Historiens skyggeside, Livets tilfeldigheter, Frem fra glemselen,

Fagforeninger, Ting vi ikke snakket om og Transport.

Samarbeid med Aftenposten Historie

Slekt og Data har levert artikler til Aftenposten Historie mot synliggjøring av vår logo og mulighet for gratis annonsering. I 2020 hadde vi én artikkel på trykk Aftenposten Historie.

Nyhetsbrev og sosiale medier

SLEKT OG DATA

I dette nyhetsbrevet kan du melde deg på **onsdagens webinar om status om folketellingen 1920**. I tillegg kan du se opptak av våre webinarer og få hjelp til å finne rettene dine i form av et nybegynnerhefte. Det er også siste mulighet til å dele en historie til neste medlemsblad. God tirsdag!

Nytt webinar onsdag 19. januar kl. 12.30–13.
Status om folketellingen 1920

Hvor mye er publisert i søkbar form av folketellingen 1920 per i dag, og hva

SLEKT OG DATA

Bli med på webinar om emigrasjon

Tirsdag 2. mars kl. 11 arrangerer vi webinar om slektsforskning i USA. Kursholder er den erfarne slektsforskeren Else Edvinsen Granum. Hun har forsket mye på familie i USA.

Nyhetsbrev

Vi bruker Mailchimp til å sende ut jevnlig nyhetsbrev. Vi deler saker fra nettsiden vår og målet er at flere skal bli kjent med og bruke innholdet på nettsidene våre og få tips og råd som kan hjelpe dem videre i slektsforskningen sin. Vi sender stort sett ut 2 nyhetsbrev i måneden.

I 2021 begynte vi også med et internt nyhetsbrev for tillitsvalgte i organisasjonen.

Facebook

Vi har 7 779 følgere på Facebook-siden vår. Vi deler primært egne artikler, men også annet relevant stoff. Facebook er en viktig kanal for å

skape engasjement, tiltrekke oss nye medlemmer og kommunisere med eksisterende medlemmer.

Nettbutikk

Vi har en nettbutikk hvor medlemmer og andre interesserte kan kjøpe og laste ned ulike hefter i pdf-format. I 2020 laget vi 4 nye veiledere for hvordan man lager slektsbok. Veilederne er gratis for medlemmer.

Samling av film/webinarer

Vi bruker Vimeo til å samle alle webinarer og andre filmer, slik at de lett kan deles med medlemmene.

Samarbeidspartnere

Slekt og Data er tilsluttet paraplyorganisasjoner som arbeider for å fremme betydningen av frivillighet og kulturarv.

Generalsekretær i Slekt og Data, Lina Bjelland Myrvoll, holdt innlegg om Slekt og Datas webinar-satsing på Kulturvernforbundets samling for styreledere og generalsekretærer, i november 2021.

Norges kulturvernforbund

Kulturvernforbundet arbeider for å styrke kulturvernets og kulturarvens rolle i norsk samfunnsliv. Kulturvernforbundet er en paraplyorganisasjon og representerer over 230 000 medlemmer. Slekt og Data er samlokalisert med Kulturvernforbundet og har et godt samarbeid.

Kulturalliansen

Dette er en sammenslutning for frivillige kulturorganisasjoner, som jobber for å styrke det frivillige, organiserte kulturlivets posisjon og rammevilkår.

Studieforbundet kultur og tradisjon (SKT)

Studieforbundet er en frivillig organisasjon som arbeider for å tilrettelegge og styrke opplæringen som gis i medlemsorganisasjonene. De arbeider for at det skal være mulig for alle, som bor i Norge, å bli kjent med og lære kulturuttrykk og folkelige tradisjoner i skapende og trygge

fellesskap. Generalsekretær i Slekt og Data, Anne Schiøtz, har også vært vara/styremedlem i styret til Studieforbundet fra 2016 og frem til hun sluttet i Slekt og Data i 2021.

Frivillighet Norge

Frivillighet Norge er et samarbeidsforum for frivillige organisasjoner i Norge, som jobber for en helhetlig frivillighetspolitikk.

Norske Kveners Forbund

Norske Kveners Forbund/Ruijan Kveeniliitto (NKF/RK) er en landsomfattende organisasjon bestående av kvenske og finske lag og foreninger. NKF/RK arbeider for å bedre og fremme kvenenes og de finskættedes stilling, rammebetingelser og rettigheter, sosialt, kulturelt og næringsmessig. Utgangspunktet for samarbeidet er et ønske om å stimulere interessen og kunnskapen for slektsforskning knyttet til de kvenske slektene i Norge.

Kolanordmenn

Gunn Gjervoldstad i Slekt og Data Vest-Agder har tatt initiativ til et samarbeid mellom Det regionale museet i Murmansk og Slekt og Data Nord. Formålet med prosjektet er å bevare historier og knytte kontakter med etterkommere, mennesker og foreninger som er interessert i denne spesielle historien om de nordmenn som utvandret til Russland. Historiene og slektsbåndene deles gjennom en egen nettside på The Next Generation (TNG).

Abelia

Slekt og Data er medlem i Abelia som er NHOs forening for kunnskaps- og teknologibedrifter.

Godt samarbeid med Arkivverket

Da Kulturminister Abid Raja besøkte Arkivverket i oktober 2020, fikk han blant annet møte Kjell Evensen, som leder kirkeboktranskriberingsarbeidet i Slekt og Data Oslo/Akershus. Kjell fortalte om transkriberingsarbeidet og hvorfor han er med på digitaliseringsdugnaden.

Arkivverket

Slekt og Data har et tett og godt samarbeid med Arkivverket. Vi samarbeider både om digitalisering og tilgjengeliggjøring av arkivmateriale, samt bidrar med hjelp til besøkende slik at de kan finne sine røtter.

Vi har en overordnet avtale om samarbeid med Arkivverket og vi har en særavtale, som

beskriver hvordan Slekt og Data og Arkivverket samarbeider om publikumsveiledning. Avtalen med Slekt og Data styrker statsarkivene lokalt og bidrar til å gi etterspurt brukerveiledning til publikum.

Bildene: Slektshjelp på Riksarkivet

Politikk og samfunn

Slektsforskning er en viktig del av vår immaterielle kulturarv. Uten slekts- og personhistoriene risikerer vi at viktig samfunnshistorie går tapt.

Budsjettøring i Familie- og kulturkomiteen på Stortinget

Lobbyarbeid

Vi har fortsatt vårt lobbyarbeid i form av møter med politikere, deltagelse på høringer og innspillmøter. Dette har blant annet resultert i at slektsforskning i større grad har blitt synlig som et viktig bidrag til arbeidet for å ta vare på historien vår. Alle våre innspill ligger på nettsiden vår, i tillegg til på regjeringens nettsider.

Ny museumsmelding på vei

Slekt og Data gav høringsuttalelse til Kulturdepartementets Stortingsmelding 23, *Musea i Samfunnet. Tillit, ting og tid*. Hovedpoenget fra Slekt og Data var viktigheten av at arbeidet med å digitalisere samlinger og arkiv i museene, bør være et satsingsområde for museumspolitikken i årene fremover.

Innspill til partienes partiprogram

Vinteren 2021, da de politiske partiene arbeidet med nye partiprogrammer for stortingsperioden 2021-2025, sendte Slekt og Data innspill til alle partiene.

Faglige utvalg og grupper

IT-utvalget

John Ludvigsen (leder)
Espen Berg (programmerer)
Nils Tolleshaug (programmerer, spesielt Java)
Simen Øvrebø

Gravminner (drift)

Renathe-Johanne Wågenes (leder)
Asle Jonassen
Kirsti Arctander (innsendte korrigeringer)
Jakob Eitrheim
Nils Tolleshaug (teknisk)

Ny gruppe fra november 2021:

Koordinatorleder Gravminner – Petter Svindland
Faglig leder Gravminner – Renathe-Johanne Wågenes
IT-støtte Gravminner – John Ludvigsen

Nye Gravminner (prosjektgruppe)

Renathe-Johanne Wågenes
John Ludvigsen
Morten Thorvaldsen
Jan Fredrik Sagdahl
Anne Schiøtz

Arbeidsgruppe Kvener

Bente Nordhagen (Slekt og Data)
Sigbjørn Elvebakken (Slekt og Data)
Trygg Jakola (NKF – RK) (fra nov. 2021: Gunnhild Engstad)
Øyvind S. Larsen (NKF – RK)

Kolanordmenn

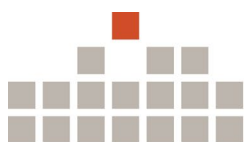
Gunn Gjervoldstad

Ny kildeportal (prosjektgruppe)

Brit Hauge
Frode Dyrdal
Margareth Skogland
Heidi Ringsrød
Lina Bjelland Myrvoll

Vi gjør
slektsforskning
enklere!

SLEKT OG DATA